

1/4

Vätebomben och freden

De uttalanden som Churchill på tisdagen gjorde i frågan om vätebomben i det engelska underhuset är i det väsentliga oemotsägliga. Särskilt gäller detta förklaringen att Amerikas överväldigande styrka på det nya vapnets område är det starkaste hindret mot ett tredje världskrig. Om situationen varit den motsatta, om Ryssland skulle ha det väldiga försprång som nu innehas av USA, skulle hela världens läge vara katastrofalt. Man kan inte betvivla att Ryssland skulle utnyttja ett sådant övertag, liksom det utnyttjade sitt militära övertag i Mellan- och Östeuropa efter kriget, till erövringar genom hot och utpressning.

Samtidigt är det naturligt att den allmänna fruktan för ett nytt krig skärps genom tillkomsten av nya och ojämförligt förödande vapen. Man kan rent av förstå att partier och människor i skilda länder i oreflekterad skräck låter sin oro för framtiden färgas av ovilja mot det land som äger detta vapen.

Vid någon eftertanke måste det emellertid stå klart att det är främst till Ryssland, inte till USA, som man skall ställa sina vädjanden. Det allmänna förbud mot atomvapen som Ryssland föreslagit är meningslöst, eller riktigare farligt, om det inte kombineras med en hela världen omfattande internationell kontroll som gör tillverkning av dylika vapen omöjlig. Men en sådan kontroll, sedan många år föreslagen av demokratierna, vill Ryssland inte gå med på. Det är begripligt såttillvida som det är svårt att tänka sig bevarandet av tyranniet i Ryssland under en sådan kontrollverksamhet; ett effektivt kontrollorgan bleve närmast en världsregering. Men detta gör det inte mindre ostridigt att den ryska hållningen är orsaken till att problemet synes olösligt. En annan sak är att överläggningar kan vara önskvärda mellan USA och andra ledande demokratier innan ytterligare atomexperiment äger rum.

1

1/4

Reträtt under dimbildning

Morgon-Tidningen — eller rättare utrikesministern — har i en ny replik till Dagens Nyheter givit vika i sak men söker dölja reträtten genom ett ovanligt stort antal skällsord och insinuationer. Bland annat påstås att våra artiklar rörande flyktingarna skulle ha tillkommit i syfte att angripa utrikesministern. I själva verket var det en överraskning då vi under arbetets gång fann att hr Undén i en kommuniké och i uttalanden i riksdagen kommit med uppenbart falska uppgifter.

De huvudfrågor det nu gäller är två; i båda fallen ges lika undvikande svar på den kritik som här framförts.

1) Hr Undéns upprörande uttalanden rörande flyktingarna i interpellationsdebatten den 23 november 1945 har citerats. Vi har frågat om Morgon-Tidningen eller utrikesministern vägar upprepa dessa uttalanden och säga att de står för dem. Nej, det aktar man sig för. I stället sägs blott att utrikesministern sökt motivera samlingsregeringens politik. Hr Undén söker alltså skylla ifrån sig på den föregående regeringen och utrikesministern då han inte vill stå för sina antydningar om att Rysslands erövring av de baltiska staterna var befogad och att dessa stater inte var förtjänta av självständighet. Det är överflödigt att ytterligare kommentera vad hr Undén vid detta tillfälle yttrade och det nu gjorda försöket att komma ifrån blamagen.

2) Utrikesministern har påstått att det är en gammal, naturlig och ganska generell regel att flyktingar "inte får bedriva politisk verksamhet". Särskilt framhölls att det gällde "politisk verksamhet kring de flyktingsproblem som har motiverat deras ankomst". Vi har fastslagit att enligt uppgifter från myndigheterna i en rad länder, vilkas allmänna hållning i politiska frågor är nära jämförlig med vår egen, framför allt England, USA, Norge och Danmark, något sådant förbud inte existerar och att i själva verket inte heller i Sverige, enligt auktoritativa uppgifter, något förbud tillämpas. Vi har frågat om man vägar förneka dessa fakta. Nej, det gör man verkligen inte. Det vore för absurt. I stället talas det om två helt andra saker. Dels om att ett land enligt folkrätt och gällande konventioner kan förbjuda politisk verksamhet för flyk-

tingar. Detta är självfallet; ett land kan ju t. o. m. vägra flyktingarna asylrätt eller ute-stänga vissa grupper av flyktingar och ta emot andra. Frågan är inte vad man kan göra utan vad man gör. Dels hänvisas det till att i vissa länder flyktingars verksamhet begränsats och att vissa kategorier av flyktingar inte alls mottagits; även detta är självfallet och har i våra artiklar uttryckligen betonats. Men de uppgifter som vi publicerat om praxis — och som visar den totala falskheten i hr Undéns påståenden — går

man inte alls in på; det är det bästa erkännande vi kan vänta oss.

Morgon-Tidningens artikel avslutas med ett stympat och med kursiveringar försett citat som skulle tyda på att Dagens Nyheter önskar ett s. k. preventivkrig. Just i den citerade artikeln, liksom i så många andra, har vi särskilt reagerat mot varje tanke på preventivkrig. Med denna förfalskning blir artikeln i sitt slag perfekt.

Danmark 1-12/4